

Usmernenie na čistenie a dezinfekciu chovov po depopulácii vnímavých zvierat pri slintačke a krívačke

V chovoch hospodárskych zvierat, v ktorých boli depopulované vnímavé zvieratá na slintačku a krívačku (hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy alebo iné prežúvavce) je potrebné bezpečným spôsobom:

- vyčistiť a vydezinfikovať všetky priestory, v ktorých boli chované, umiestňované alebo preháňané vnímavé zvieratá a
- ošetriť alebo odstrániť všetok materiál, ktorý môže byť pretrvávajúcim zdrojom vírusu slintačky a krívačky. Medzi takýto materiál patrí náradie, ktorým sa ošetrovali zvieratá, manipulovalo s krmivom alebo s exkrementami (výkaly a moč, alebo ich kombinácia s podstielkou, napr. slamou, pilinami, hoblinami a pod.).

Čistenie a dezinfekcia sa vykonáva v dvoch krokoch, pričom každý z nich sa môže podľa potreby opakovať viac krát.

1. Predbežné čistenie a dezinfekcia

Predbežným čistením a dezinfekciou sa rozumie jednorazové alebo opakované čistenie a dezinfekcia:

- povrchov chovných priestorov,
- náradia a zariadení chovných priestorov,
- plôch v okolí chovných priestorov a
- alebo iné účinné ošetrovanie materiálov, ktoré mohli byť infikované vírusom slintačky a krívačky

až do vykonania záverečného čistenia a dezinfekcie po vykonaní všetkých potrebných úkonov.

Pokiaľ ide o predbežné čistenie a dezinfekciu, aby sa zabránilo šíreniu slintačky a krívačky:

- celé telá alebo časti tiel uhynutých alebo usmrtených vnímavých zvierat sa musia postriekať dezinfekčným prostriedkom a odstrániť z chovu v uzavretých a nepriepustných vozidlách alebo kontajneroch na spracovanie a likvidáciu – vykoná štát;
- akékoľvek tkanivo alebo krv, ktoré sa počas usmrtenia, zabitia alebo prehliadky po zabití mohli dostať do prostredia chovu, sa musia starostlivo zozbierať a zlikvidovať rovnako ako celé telá alebo časti tiel uhynutých alebo usmrtených vnímavých zvierat – vykoná štát;
- ihneď po odstránení tiel uhynutých alebo usmrtených vnímavých zvierat na spracovanie alebo likvidáciu sa musia časti chovu, v ktorých boli tieto zvieratá držané, a všetky časti ostatných budov, povrchov alebo vybavenia, ktoré boli počas usmrtenia alebo prehliadky po zabití kontaminované (v kontakte s mŕtvymi zvieratami, výkalmi, močom, podstielkou a pod.), postrikať dezinfekčným prostriedkom (zoznam účinných dezinfekčných prostriedkov je v prílohe) – prvé ošetrovanie vykoná štát, ak treba opakovať bude chovateľ informovaný;
- maštalný hnoj vrátane podstielky a použitého steliva sa musí dôkladne napustiť dezinfekčným prostriedkom – vykoná štát, ak treba opakovať bude chovateľ informovaný ;
- dezinfekčný prostriedok musí na ošetrovanom povrchu zostať aspoň 24 hodín;

- vybavenie, kontajnery, spotrebné náčinie, povrchy alebo akýkoľvek materiál, ktorý môže byť po umytí a dezinfekcii kontaminovaný (infekčný), sa musí zničiť – spôsoby v časti 2. Záverečné čistenie a dezinfekcia.

2. Záverečné čistenie a dezinfekcia:

Záverečným čistením a dezinfekciou sa rozumie posledné dôkladné:

- vyčistenie povrchov chovných priestorov s následnou dezinfekciou účinným dezinfekčným prostriedkom alebo ošetrenie iným účinným spôsobom,
- vyčistenie náradia a zariadení chovných priestorov s následnou dezinfekciou účinným dezinfekčným prostriedkom alebo ošetrenie iným účinným spôsobom,
- vyčistenie plôch v okolí chovných priestorov s následnou dezinfekciou účinným dezinfekčným prostriedkom alebo ošetrenie iným účinným spôsobom,
- vyčistenie s následnou dezinfekciou účinným dezinfekčným prostriedkom alebo ošetrenie iným účinným spôsobom materiálov, ktoré mohli byť infikované vírusom slintačky a krívačky po ktorom sa začína počítať 21 dňová lehota na povolenie opätovného zaradenia zvierat do chovu.

A. Maštalný hnoj vrátane podstielky a použitého steliva sa musí odstrániť a ošetriť takto:

- a) pevná časť maštalného hnoja vrátane podstielky a použitého steliva sa musí buď:
 - i) ošetriť parou pri minimálnej teplote 70 °C;
 - ii) zničiť spálením;
 - iii) zakopať dostatočne hlboko, aby sa zabránilo prístupu zvierat, alebo
 - iv) nakopiť k teplu, postriekať dezinfekčným prostriedkom a ponechať aspoň 42 dní, počas ktorých musí byť kopa buď zakrytá alebo znovu nakopená, aby sa zabezpečilo tepelné ošetrenie všetkých vrstiev;
- b) tekutá časť maštalného hnoja sa po poslednom pridaní infekčného materiálu musí skladovať aspoň 42 dní.

B. Koncentrované a objemové krmivá je potrebné ošetriť obdobne ako je uvedené pri maštalnom hnoji. **Siláž alebo senáž nie je potrebné dezinfikovať, ak ich kyslosť je nižšia ako pH 5,0.** Samozrejme krycie fólie musia byť dezinfikované.

C. Budovy, povrchy a vybavenie sa musia dôkladne mechanicky očistiť a zbaviť mastnoty použitím účinného odmasťovacieho prostriedku a postriekať dezinfekčnými prostriedkami. Možno je aj použitie formalínových pár. POZOR! Formalínové par sú jedovaté, preto by ste si túto formu ošetrenia mali objednať u profesionálnych poskytovateľov dezinfekčných, deratizačných a dezinsekčných služieb.

D. Po siedmich dňoch sa chovy musia znovu vyčistiť a dezinfikovať.

Záverečné čistenie a dezinfekcia sa musí urobiť pod dohľadom príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správy (RVPS), v súlade s postupmi uvedenými vyššie a musí byť primerane zdokumentované.

Príloha: účinné dezinfekčné prostriedky

Virkon S 1% (2 min. pôsobenie)

Uhličitan sodný 4% (2 min. pôsobenie)

Kyselina citrónová 0,2% (2 min. pôsobenie)

Kyselina sulfaminová 0,2% (5 min. pôsobenie)

Kyselina o-fosforečná 0,3% (2 min. pôsobenie)

Ďalšie komerčné schválené prípravky, ktorých účinnosť na SLAK bola preverená a sú odporúčané aj EU FMD nájdete na linku: [Defra-approved disinfectants | Disinfectants approved for statutory notifiable animal disease control in GB](#)